T002 A HÀM II 33-Tịch Chí Quả

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

333 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II

SOÁ 22

KINH TÒCH CHÍ QUAÛ Haùn dòch: Ñôøi Ñoâng Taán, Sa-moân Truùc Ñaøm Voâ Lan.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi vöôøn xoaøi Kyø-vöïc thuoäc thaønh Vöông xaù, cuøng ñoâng ñuû chuùng Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò. Luùc baáy giôø, vua A-xaø-theá vaøo ngaøy raèm thaùng baûy, ngaøy thoï tueá, cuøng ñoâng ñuû baù quan, quaàn thaàn, quyeán thuoäc vaây quanh, vua im laëng, an nhieân quan saùt, baûo quaàn thaàn: –Caùc khanh neân bieát, ta luoân tu taäp nhö vaäy maø saàu muoän vaãn khoâng thay ñoåi, tuy ñeán tuoåi naøy maø trong loøng cöù buoàn thaûm maõi. Vaäy phaûi duøng phöông phaùp gì ñeå tieâu tröø söï saàu muoän aáy? Coù vò quan taâu vôùi vua: –Neân duøng naêm thöù aâm nhaïc ñeå laøm tieâu tan söï buoàn lo. Coù vò quan khaùc thöa: –Neân cho kyõ nöõ myõ mieàu cöû troáng, khaûy ñaøn, haùt nhöõng baøi ca tuyeät dieäu thì coù theå laøm tieâu saàu. Laïi coù vò quan taâu vua: –Neân duøng boán loaïi binh chuûng töôïng binh, maõ binh, xa binh, boä binh, vôùi caùc binh só duõng maõnh ñeå tieâu tröø saàu muoän. Laïi coù vò quan khaùc taâu vôùi vua: –Baát-lan Ca-dieáp, Maïc-kha-ly Duy-cuø-laâu, A-di-suùy, Kyø-da-kim- ly, Ca-chieân, Tieân-tyû-loâ-trì, Ni-kieàn töû..., caùc vò thaày aáy, moãi vò ñeàu coù naêm traêm vò ñeä töû ñang ôû trong thaønh lôùn naøy. Ñaïi vöông neân chuaån bò xe lôùn, ñeán gaëp maët nghe ñaøm ñaïo vui veû, coù theå xa lìa saàu khoå.

Khi aáy coù vò thaày thuoác treû tuoåi teân Kyø-vöïc (ñôøi Taán goïi laø Coá Hoaït) ñang caàm quaït haàu vua. Nhaø vua quay laïi hoûi: –Taïi sao khanh im laëng, khoâng trình baøy yù kieán cuûa mình? Kyø-vöïc taâu vôùi vua: –Nay coù Ñöùc Phaät Theá Toân cuøng vôùi chuùng ñeä töû ñang ôû taïi vöôøn xoaøi. Ñaïi vöông muoán caét ñöùt noãi phieàn muoän, tröø söï buoàn lo, coù theå ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu cung kính ñaûnh leã, thöa hoûi choã nghi hoaëc thì seõ ñöôïc khai môû. Luùc aáy vua A-xaø-theá laäp töùc naûy yù muoán gaëp Baäc Thieân Trung Thieân neân ñaùp lôøi Kyø-vöïc: –Laønh thay! Thaät toát ñeïp! Haõy cuøng traãm ñi ñeán yeát kieán. Kyø-vöïc tuaân leänh, söûa soaïn naêm traêm thôùt voi, naêm traêm theå nöõ, söûa soaïn xong lieàn thöa: –Taâu ñaïi vöông, nay ñaõ ñeán giôø. Nhaø vua cöôõi moät con voi teân laø Nhaân Ñieàu, cuøng naêm traêm quaân haàu hoä veä tröôùc sau, thaép ñuoác lôùn ra khoûi thaønh Vöông xaù. Luùc ñoù nhaø vua trong loøng sôï seät döøng laïi khoâng daùm böôùc tôùi, goïi Kyø-vöïc noùi: –Ñöùc Phaät cuøng vôùi bao nhieâu vò Tyø-kheo coù maët taïi vöôøn Xoaøi naøy? Kyø-vöïc taâu: –Coù taát caû moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò. Nhaø vua noùi: –Khanh khoâng löøa doái ta, ñeå ta ra khoûi nöôùc, ñi vaøo con ñöôøng nguy hieåm naøy chöù? Moãi laàn traãm ñeán choã caùc vò Phaïm chí, hoï chæ coù naêm traêm ngöôøi maø aâm thanh vang doäi, nay caùc Tyø-kheo nhieàu nhö vaäy maø sao khoâng nghe moät tieáng ñoäng naøo? Kyø-vöïc thöa vôùi

vua: –Xin ñaïi vöông ñöøng sôï haõi. Thaàn khoâng daùm doái ñaïi vöông, khoâng laøm ñieàu phaûn nghòch, haïi ñeán ñaïi vöông, hoaøng haäu vaø caùc cung phi. Chæ vì Ñöùc Phaät Theá Toân luoân luoân yeân laëng, caùc ñeä töû tinh taán tu hoïc cuõng giöõ pheùp im laëng. Cuùi mong ñaïi vöông cöù ñeán tröôùc ñeå thaáy ñöôïc aùnh saùng tuyeät cuøng, thaáy Phaät Theá Toân vaø chuùng ñeä töû, taâm yù ñaïi vöông seõ laäp töùc hoan hyû. Khi aáy vua A-xaø-theá töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân lieàn xuoáng voi, côûi boû naêm loaïi trang söùc: vöông mieän, anh laïc baùu, aùo khoaùc baùu

335 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II traøng hoa, phaát traàn vaø côûi kieám, boû loïng, ñi boä ñeán giaûng ñöôøng. Vua hoûi Kyø-vöïc: –Ñöùc Phaät ôû choã naøo? Ñaùp: –Vò ñang ngoài ôû tröôùc chuùng Tyø-kheo chính laø Ñöùc Phaät. Ngaøi coù oai thaàn saùng choùi, coâng ñöùc cao voøi voïi. Nhaø vua ñeán tröôùc Ñöùc Phaät thaêm hoûi, chieâm ngöôõng Ñöùc Phaät, roài ñöùng qua moät beân, quan saùt chuùng Tyø-kheo cuûa Ñöùc Phaät. Thaáy taát caû ñeàu ngoài yeân laëng, heát söùc thanh tònh, thaäm thaâm vi dieäu, trong loøng vua vui möøng, voøng tay höôùng veà Ñöùc Phaät baïch: –Taâm Phaät tòch laëng, vi dieäu, voâ nieäm, caùc ñeä töû cuõng nhö vaäy. Mong Phaät laøm cho taâm trí cuûa toâi cuõng ñöôïc ñònh tónh vi dieäu nhö theá. Coù moät thanh nieân teân Baïch Hieàn taâu vôùi vua: –Ñaïi vöông mong muoán ñöôïc haïnh aáy chaêng? Nhaø vua baïch vôùi Phaät: –Ñuùng nhö vaäy, baïch Theá Toân, toâi raát öa thích chuùng Taêng, taâm yù toâi raát hoan hyû. Baáy giôø vua A-xaø-theá baïch Ñöùc Phaät: –Toâi coù ñieàu muoán hoûi, neáu Ngaøi cho pheùp toâi môùi daùm hoûi. Ñöùc Phaät baûo: –Ñaïi vöông coù yù muoán gì cöù hoûi. Nhaø vua thöa: –Nhöõng ngöôøi laøm nhöõng coâng vieäc tuøy theo sôû thích öa muoán nhö söï vui söôùng nguû nghæ, hoäi hoïp, tính toaùn, thuaät soá, caùc ñaïi thaàn vaø traêm quan ñeàu tuaân phuïc. Thaùi söû boùi queû bieát ñöôïc söï keát thuùc vaø baét ñaàu cuûa con ngöôøi. Hoï nhaän ñöôïc söï cung kính, caùc thöùc aên uoáng, kyõ ngheä. Hoaëc vì baûn thaân, cha meï, vôï con, noâ tyø cuùng döôøng Sa-moân, Phaïm chí, daâng cuùng caùc vaät haûo haïng ñeå caàu ñöôïc söï lôïi laïc an oån toát ñeïp. Nhö vaäy ñoái vôùi Phaùp luaät cuûa Phaät coù ñaéc ñaïo chöùng quaû chaêng? Ñöùc Phaät ñaùp: –Ñaïi vöông ñaõ töøng hoûi caùc ngoaïi ñaïo khaùc nhö vaäy chöa? Nhaø vua baïch Phaät: –Toâi ñaõ töøng ñeán choã Baát-lan Ca-dieáp hoûi: “Coù nhöõng ngöôøi vôùi

caùc thöù voi, ngöïa, cöôõi xe hay ñi boä, coù cuûa baùu, keû haàu, kho taøng, löïc só doõng maõnh, xe voi, ngöïa lôùn, vui chôi nguû nghæ, trôøi ngöôøi cuøng tuï hoäi ñeán, caùc haøng ñaïi thaàn, traêm quan tuøy tuøng; thaùi söû boùi queû bieát söï khôûi ñaàu vaø keát cuoäc cuûa con ngöôøi neân ñöôïc cung kính; nhöõng vieäc laøm aáy, hoaëc vì thaân mình caàu ñöôïc an oån, hoaëc vì cha meï, vôï con, noâ tyø cuùng döôøng Sa-moân, Phaïm chí nhöõng vaät haûo haïng. Nhö vaäy laø toâi ñaõ laøm theo phaùp luaät, ñöôïc nhaäp vaøo ñaïo tòch nhieân roài phaûi chaêng?” Vò aáy lieàn traû lôøi toâi: “Khoâng coù gì caû, cuõng khoâng coù Baäc Theá Toân, khoâng coù baùo ñaùp aân laønh, cuõng khoâng coù toäi phöôùc, khoâng coù cha meï cuõng khoâng coù ngöôøi ñaéc ñaïo La-haùn. Cuùng döôøng khoâng coù phöôùc, cuõng khoâng coù ñôøi

naøy ñôøi sau, cuõng khoâng coù ngöôøi chuyeân caàn tu haønh nhaát taâm höôùng veà ñaïo. Maëc duø coù thaân maïng, sau khi maïng chung, boán söï tan raõ, taâm dieät trôû veà khoâng, sau ñoù khoâng coøn sanh trôû laïi. Tuy choân vaøo ñaát, moãi phaàn töï hö thoái, roát cuoäc cuõng nhö hö khoâng, khoâng coøn hieän höõu nöõa". Kính baïch Theá Toân, toâi ñaõ hoûi vò thaày ngoaïi ñaïo, vò aáy duøng quan ñieåm nhö theá ñaùp laïi toâi. Taâm toâi nghó: "Khoâng phaûi theá. Taïi sao laïi khoâng coù toäi phöôùc baùo öùng?" Thí nhö coù ngöôøi hoûi xoaøi laø loaïi gì thì laïi laáy döa traû lôøi, hoûi döa thì laáy xoaøi traû lôøi, Baát-lan Ca-dieáp cuõng nhö vaäy, lôøi leõ ñieân ñaûo, chaúng coù ñaàu ñuoâi. Tuy nghe oâng ta noùi lôøi aáy nhöng toâi cuõng chaúng hieåu. Vua A-xaø-theá baïch Phaät: –Toâi laïi ñeán choã Maïc-kha-ly Cuø-da-laâu hoûi: "Sao goïi laø tieåu xöù, duïc xöù? Con ngöôøi khoâng coù nhaân duyeân coù ñöôïc trôû thaønh ngöôøi thanh tònh khoâng? Khoâng bieát khoâng thaáy thì coù toäi phöôùc khoâng? Vò aáy cuõng traû lôøi vôùi toâi: "Khoâng coù ñôøi naøy ñôøi sau, khoâng coù töï löïc vaø tha löïc, khoâng coù tinh taán. Taát caû moïi ngöôøi ñeàu coù khoå vui theo nhö vaäy". Neáu hoûi saùu thì laáy baûy ñaùp laïi, baïch Theá Toân, thí nhö hoûi xoaøi thì laáy döa ñaùp, hoûi döa thì laáy xoaøi ñaùp. Vò ngoaïi ñaïo aáy cuõng nhö vaäy, ôû trong nöôùc cuûa toâi, vôùi nhöõng nghi vaán maø toâi ñaõ hoûi, thì vò aáy duøng quan ñieåm ñoù ñaùp laïi. Toâi ñaõ hoûi nhöõng ñieàu treân nhöng khoâng ñöôïc giaûi thích roõ raøng neân lieàn boû ñi. Toâi laïi ñeán choã A-di-suùy hoûi: "Sao goïi laø truï xöù, duïc xöù. Laøm theá naøo ñeå ôû trong phaùp luaät aáy chöùng ñöôïc ñaïo? Vò aáy traû lôøi: "Taâu ñaïi vöông, ngöôøi khaéc ñeán hoûi toâi cuõng traû lôøi laø coù sanh laïi ôû ñôøi sau. Toâi ôû trong vaán ñeà aáy cuõng noùi coù ñôøi sau. Giaû nhö coù ngöôøi hoûi ñôøi sau sanh laïi ôû theá gian laø coù hay khoâng? Nhö yù töôûng cuûa toâi laø coù ñôøi

337 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II sau, hoaëc khoâng coù ñôøi sau. Hoaëc coù ngöôøi ñeán hoûi nhö coù ñôøi sau hoaëc khoâng coù ñôøi sau, toâi traû lôøi hoaëc coù hoaëc khoâng". Thí nhö coù ngöôøi hoûi xoaøi thì laáy döa ñaùp laïi, hoûi döa thì laáy xoaøi ñaùp laïi, A-di- suùy cuõng nhö vaäy. Toâi hoûi veà nhöõng phöông phaùp tu taäp khaùc nhau ñeå ñaéc ñaïo quaû Sa-moân thì vò aáy ñaùp laïi toâi baèng lôøi leõ chaúng coù thöù töï. Taâm toâi nghó: "Taát caû caùc ñaïo khaùc ôû thaønh Vöông xaù ñeàu khoâng theå giaûi toûa, tieâu tröø taâm saàu muoän cuûa ta. Ta neân ñeán choã naøo ñeå ñöôïc gaëp Sa-moân, Phaïm chí khieán taâm yù ta ñöôïc khai môû, khoâng coøn öu saàu?" Thaáy nhöõng ñieàu A-di-suùy noùi chaúng ích lôïi gì, toâi lieàn boû ñi. Toâi laïi ñeán choã Ba-höu-ca-chieân hoûi: "Sao goïi laø sôû truï xöù? Nguyeân do cuûa haøng suùc sanh? ÔÛ trong luaät phaùp naøy laøm sao ñeå ñaéc ñaïo chöùng quaû?" Vò aáy ñaùp laïi toâi: "Taâu ñaïi vöông, nhö ngöôøi ñöôïc thoï thaân naøy, khoâng nhaân cuõng khoâng duyeân, khoâng coù töôûng, cuõng khoâng kieâu maïn, khoâng chöùa nhoùm giaëc haïi, thì ngay choã hieän taïi maø ñöôïc truï xöù, ñoái vôùi vieäc ñöôïc thaân naøy chaúng maát gì caû. Caùc saéc vaø taâm töôûng cöù töï löu haønh, caùi goïi laø toäi phöôùc, thieän aùc ñoái vôùi ngöôøi ñoù ñaõ ñoaïn tuyeät. Nhöõng ñieàu maét xem thaáy chaúng coù gì ñeå tranh caõi. Khi thoï maïng cuûa thaân heát, khoâng lo buoàn veà söï cheát. Keû aáy khoâng noùi laø ta saép cheát

vaø noùi do söï saép ñaët cuûa chö Thieân cho con ngöôøi, neân tuoåi thoï keát thuùc laø maát haún. Vì döïa vaøo aùi duïc traàn tuïc cuûa nhaân gian, trôøi ngöôøi phaùt sinh kieán chaáp, töø ñoù duïc lieàn coù naêm giaëc, saùu möôi hai loaïi. Saùu möôi hai loaïi naøy khoâng coù chuûng taùnh, noùi ñuû laø saùu möôi hai söï cuøng vôùi chuûng taùnh cuøng sanh, khoâng duøng tö töôûng, ñi vaøo taùm naïn ñeàu seõ xaû boû, luoân ñöôïc theâm lôïi ích, an oån. Ñaõ ñöôïc an oån, thöôøng ôû coõi trôøi, ñaõ ñöôïc ôû coõi trôøi lieàn coù taùm möôi boán ñaïi nieäm cuøng vôùi huyeãn thuaät cuøng sanh, cuøng vôùi vi dieäu sanh, lieàn khôûi leân giaø, beänh, khoå. Khoâng coù Ñaïo nhaân, cuõng khoâng coù Phaïm chí chuû tröông nhö vaäy. Giôùi cuûa ta thanh tònh, laïi xa lìa aùi duïc, ñoái vôùi duïc thöôøng theo beân thaân ñaõ taän tröø. Thí nhö ñoát ñeøn thì coù aùnh saùng. Söï vieäc laø nhö vaäy, khoâng coù Phaïm chí ñaéc ñaïo". Thí nhö coù ngöôøi hoûi xoaøi thì laáy döa ñaùp laïi, hoûi döa thì laáy xoaøi ñaùp laïi, vò Ba-höu-ca-chieân cuõng vaäy. Toâi hoûi veà söï chöùng ñaïo cuûa Sa-moân thì oâng ta laïi ñem vieäc giaø, beänh cuûa con ngöôøi maø traû lôøi. Taâm toâi nghó: "Ta hoûi veà vieäc ñaïo chöùng maø vò aáy laïi traû lôøi nhö vaäy". Nghe lôøi noùi cuûa oâng aáy, trong loøng khoâng vui, chaúng hieåu gì caû, toâi lieàn ñöùng daäy boû ñi. Toâi laïi ñeán choã Tieân-tyû-loâ-trì ñeå hoûi veà söï mong caàu ñoái vôùi phaùp luaät naøy laøm sao ñeå thaønh ñaïo? Vò aáy ñaùp laïi toâi: "Taâu ñaïi vöông, ñieàu

maø con ngöôøi ñaõ daïy, phaûi laøm laø ñoaïn tröø söï chieám ñoaït coù thaáy hay khoâng thaáy, nhaøm chaùn moïi söï mong caàu, töï mình töø boû öu saàu nhö laø ñaäp bình ñaát, xa lìa tham lam keo kieät. Phaù nöôùc huûy thaønh, taøn haïi muoân daân, saùt sanh, troäm cöôùp, daâm daät, noùi doái, noùi hai löôõi, uoáng röôïu, ñaùnh nhau, tuy phaïm nhöõng vieäc naøy cuõng chaúng coù toäi baùo. Ngöôøi boá thí cuõng khoâng coù phöôùc baùo. Taøn haïi, boäi nghòch, laøm nhöõng ñieàu aùc, khoâng toäi khoâng phöôùc, khoâng coù gì ñeå giöõ, ñeå laøm, khoâng coù nhaân duyeân, khoâng coù chí thaønh, cuõng khoâng coù chaân thaät, daãu laøm theo nghóa lyù, thieän aùc khoâng coù baùo öùng". Thí nhö hoûi xoaøi thì laáy döa ñaùp laïi, hoûi döa thì laáy xoaøi ñaùp laïi, Tyû-loâ-trì cuõng nhö vaäy. Toâi hoûi veà phöông phaùp tu taäp ñeå ñaéc ñaïo chöùng quaû thì laïi traû lôøi ñoaïn tuyeät, khoâng coù toäi phöôùc. Taâm toâi nghó raèng duyeân gì nhö vaäy. Khoâng theå hieåu noåi toâi lieàn boû ñi. Toâi laïi ñeán choã Ni-kieàn töû, hoûi Ni-kieàn töû: "Sao goïi laø ñöôïc truï xöù, duïc xöù, coù ngöôøi thoï toäi phöôùc hay khoâng? Laøm nhöõng vieäc gì ôû ñôøi tröôùc? Ngöôøi hoïc ñaïo coù ñaéc ñaïo chaêng?" Vò aáy ñaùp laïi toâi: "Thöa ñaïi vöông, taát caû nhöõng ngöôøi hieän taïi maø toâi thaáy ñöôïc coù toäi hay phöôùc ñeàu laø do nhaân duyeân aùi duïc töø ñôøi tröôùc sanh ra, do nhaân duyeân aùi duïc maø coù giaø beänh. Ñoái vôùi ngöôøi hoïc ñaïo coù yù nieäm veà nhaân duyeân, nhôø sanh ra con chaùu, sau ñoù môùi ñöôïc ñaïo". Thí nhö hoûi xoaøi ñaùp döa, hoûi döa ñaùp xoaøi. Toâi hoûi vieäc chöùng quaû ñaéc ñaïo, vò aáy trôû laïi duøng kieán chaáp hö voïng ñeå traû lôøi. Toâi nghe vò aáy noùi xong khoâng möøng khoâng vui, lieàn ñöùng daäy boû ñi. Vua A-xaø-theá baïch Ñöùc Phaät: –Toâi ñaõ hoûi taát caû caùc vò thaày aáy maø khoâng ñöôïc thoâng toû. Daùm mong Ñöùc Theá Toân, Ñaáng Chöùa

Cuûa Baùu, xin hoûi nhöõng ñieàu nhö vaäy, mong Ngaøi giaûi ñaùp söï nghi ngôø cho toâi: “Theá naøo laø vò Phaïm chí coù chí tòch tònh? Ñoái vôùi phaùp luaät naøy laøm theá naøo ñeå chöùng ñaïo?” Ñöùc Phaät baûo nhaø vua: –Nhöõng ñieàu ñaïi vöông hoûi, Ta seõ vì ñaïi vöông phaân bieät roõ raøng ñeå taâm ñaïi vöông giaûi toûa caùc raøng buoäc. Tröôùc heát Ta hoûi ñaïi vöông, ñaïi vöông haõy tuøy yù ñaùp laïi. Theá naøo ñaïi vöông, neáu coù ngöôøi maëc quaàn aùo ñeïp cung kính ñöùng haàu ñaïi vöông töï cho laø sung söôùng. Ngöôøi ñoù khoâng thích ñòa vò vaø choã ôû cuûa mình, taâm töï nghó: “Vua A-xaø-theá laø ngöôøi, ta cuõng laø ngöôøi, vua duøng naêm thöù duïc laïc ñeå töï vui thích, y phuïc trang nghieâm, maø coøn khoâng thích choã ôû, khoâng öa ñòa vò cuûa mình. Ta neân laäp ñöùc, lìa caùc toäi baùo, chi baèng ta haõy caïo boû raâu toùc

339 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II maëc aùo ca-sa laøm Sa-moân, töø nhaø phaùt sanh nieàm tin, boû nhaø hoïc ñaïo. Vò aáy beøn thoï giôùi phaùp, tu taäp vaâng giöõ caùc ñieàu ngaên caám cuûa ñaïo: khoâng saùt sanh, troäm caép, taø daâm; khoâng noùi laùo, noùi hai löôõi, noùi lôøi ñoäc aùc, maéng nhieác; khoâng giaän hôøn, ganh gheùt si meâ. YÙ cuûa ñaïi vöông nhö theá naøo, neáu coù ngöôøi ñeán choã ñaïi vöông taâu raèng, ngöôøi haàu trang nghieâm ñeïp ñeõ, cung phuïng haàu haï ñaïi vöông ñaõ khoâng thích ñòa vò, khoâng ham choã ôû, töø nhaø phaùt sanh nieàm tin, boû nhaø hoïc ñaïo, giöõ gìn thaân mieäng yù, khoâng phaïm caùc ñieàu aùc, tu haønh möôøi nghieäp thieän? Ñaïi vöông ñoái xöû vôùi ngöôøi haàu aáy nhö theá naøo? Nhaø vua thöa vôùi Ñöùc Phaät: –Toâi gaëp ngöôøi ñoù seõ hoan hyû hoûi thaêm, cung kính leã baùi, cuùng döôøng y phuïc, ñoà aên ñoà uoáng, giöôøng naèm toïa cuï, thuoác thang khi ñau oám. Ñöùc Phaät baûo nhaø vua: –Ngöôøi ñoù chöa thöïc haønh ñaïi phaùp maø ñaït ñöôïc keát quaû cuûa ñaïo nhö vaäy. Nhaø vua baïch Ñöùc Phaät: –Cuùi mong Phaät thuyeát phaùp. Ñöùc Phaät baûo nhaø vua: –Ta ñoái vôùi theá gian laø Baäc Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät Theá Toân. Khi thuyeát phaùp, lôøi noùi ñaàu cuõng thieän, lôøi noùi giöõa cuõng thieän, lôøi noùi cuoái cuõng thieän, ñaày ñuû trí tueä vi dieäu, giaûng thuyeát haïnh thanh tònh. Neáu coù con cuûa baäc Tröôûng giaû toân quyù nghe Phaät giaûng thuyeát kinh ñieån, ñoái vôùi Phaùp luaät cuûa Nhö Lai coù ñöôïc ñöùc tin toát ñeïp lôïi ích, töï thaáy ñoái vôùi trong Phaät phaùp coù lôïi ích lôùn lieàn ñöôïc phaùp nhaãn, nghó raèng ñôøi soáng gia ñình böùc baùch, phieàn naõo, coøn ngöôøi xuaát gia thì khoâng coù ngaên ngaïi, lieàn nhaát taâm tröø boû duïc laïc, cho ñeán troïn ñôøi vaâng giöõ haïnh thanh tònh, nghó raèng: “Ta muoán döùt boû nhaø cöûa, taøi saûn, quyeán thuoäc, caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, töø nhaø phaùt sinh nieàm tin xuaát gia theo ñaïo, xaû boû duïc laïc laøm Sa-moân, phuïng trì hai traêm naêm möôi giôùi cuûa Tyø-kheo khoâng vi phaïm ñieàu caám cuûa ñaïo, neân ñaït ñöôïc phaùp”. Vò aáy khi ñöùng ñeàu coù khuoân phaùp chaúng maát oai nghi, ngay ñoù tröø ñöôïc taâm sôû höõu, yeân tònh nghieâm trang, caån thaän sôï seät nhöõng loãi laàm, nhaát taâm bình ñaúng, tu taäp chaùnh giôùi, xa lìa saùt sanh, khoâng caàm dao gaäy, taâm thöôøng giöõ loøng hoå

theïn, roäng laøm an oån cho taát caû chuùng sanh, khoâng laøm chuùng sôï haõi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng coù toån haïi, xa lìa troäm caép, tröø boû söï laáy cuûa khoâng cho, hoan hyû tueä thí, taâm muoán xaû boû, nhôù nghó an oån, thöôøng töï phoøng hoä. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng cho thì khoâng laáy, xa lìa daâm duïc, tònh tu phaïm haïnh, giöõ taâm trinh khieát, tieâu dieät taâm duïc oâ ueá. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng bò saéc meâ hoaëc, xa lìa noùi doái, khoâng coøn hö doái, chöa töøng doái traù, giöõ taâm thaønh tín, an truï treân söï thaät, khoâng laøm ngöôïc laïi lôøi theä nguyeän ñoái vôùi theá gian. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng oâm loøng löøa ñaûo, khoâng thích hai löôõi, khoâng gieøm pha baäc coù ñöùc, chöa töøng xuùi giuïc ñeå beân naøy beân kia tranh giaønh, hoøa giaûi nhöõng ñieàu tranh tuïng, laøm tieâu tröø söï oaùn haïi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng noùi hai löôõi ñeå gaây thuø haän, xa lìa lôøi noùi aùc ñoäc, khoâng thích chöûi maéng, luoân luoân giöõ taâm töï taïi, chöa töøng phoùng tuùng buoâng lôøi baát thieän, noùi ñieàu nhu hoøa, khoâng noùi lôøi thoâ bæ, ai nghe cuõng tín phuïc, haân hoan, quy ngöôõng. Taâm vò aáy thanh tònh, chöa töøng chöûi maéng, xa lìa lôøi noùi theâu deät, phaùt ngoân ñuùng luùc, khoâng coù söï huûy baùng, möu haïi, baøn luaän phaùp yù nghóa roõ raøng, lôøi noùi an töôøng, tòch tónh khoâng sai soùt, phaân bieät tình lyù. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng theâu deät, xa lìa voâ minh, tröø boû taâm ngu si, khoâng tham vaät cuûa keû khaùc, khoâng tìm loãi cuûa ngöôøi, xem thaân mình nhö ngöôøi, thöôøng caàu ñöôïc an ñònh tuyeät ñoái. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng oâm loøng ngu si, xa lìa saân haän, khoâng coù yù saân haïi, thöôøng giöõ taâm töø bi, duøng phöông tieän kheùo leùo thöông xoùt che chôû cho caû loaøi coân truøng nhoû beù, bieát xaáu hoå, an uûi taát caû muoân loaøi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng oâm loøng saân haän, xa lìa vieäc ham nguû nghæ, taâm taäp haïnh khoâng, thöôøng haønh vaéng laëng, chöa töøng an nghæ, mong thaáy trôøi saùng ñeå thöùc daäy. Taâm vò aáy thanh tònh, tinh taán khoâng nguû nghæ, xa lìa ñuøa giôõn, noùi chuyeän oàn aøo, haønh ñoäng khoâng tham ñaém, khoâng hung baïo. Taâm vò aáy thanh tònh, tinh taán khoâng ñuøa giôõn, xa lìa hoà nghi, taâm khoâng do döï, giöõ yù nhaát ñònh ôû nôi phaùp laønh, trong loøng thanh tònh, chí khoâng hoà nghi, xa lìa taø kieán, ñôøi naøy ñôøi sau, tin boá thí ñaït ñöôïc phöôùc, hieáu thuaän ñoái vôùi cha meï, toân kính baäc Hieàn thaùnh, vaâng giöõ tu haønh

341 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II theo ñöôøng thieän cuûa ngöôøi coù loøng tin, sau khi maïng chung ñöôïc sanh trôû laïi, ñöôïc ñaïo luïc thoâng, haønh haïnh bình ñaúng. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng coù taø kieán, xa lìa dua nònh, trong loøng chaân thaät, khoâng oâm loøng xaûo traù, khoâng duøng caân, ñaáu, thöôùc taác ñeå xaâm chieám, löøa doái cöôùp ñoaït cuûa ngöôøi, khoâng troùi buoäc vaø boû ngöôøi vaøo lao nguïc, khoâng huûy baùng, khoâng oaùn traùch, mong ñöôïc saùng toû. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng dua nònh, xa lìa quan heä nam nöõ, khoâng thích ôû nhaø vôùi caûnh vôï con aùi duïc, tieâu tröø hoà nghi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng tham danh lôïi, khoâng nuoâi noâ tyø, tôù haàu, tyø thieáp; khoâng thích ñôøi soáng gia ñình. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng coù voïng chaáp, khoâng nuoâi voi, ngöïa, traâu, deâ, khoâng öa nuoâi suùc vaät. Taâm vò aáy thanh

tònh, khoâng muoán cöôõi xe, khoâng nuoâi gaø, chim, choù, heo; khoâng coù caàu lôïi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng nuoâi gaø heo, xa lìa nhaø cöûa, khoâng trang söùc phoøng oác, khoâng taäu ruoäng nhaø, vöôøn töôïc caây traùi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng tham ñaém ruoäng nhaø, xa lìa söï theâu deät myõ leä, toøa ngoài vaøng baïc cao roäng; khoâng thích neäm traûi treân xe, gheá beän baèng tre. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng nguû giöôøng cao, xa lìa baûy thöù chaâu baùu, khoâng chöùa ngoïc ngaø vaät baùu, xaû boû ñoà chôi baèng ngoïc, khoâng ham danh lôïi. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng ham taøi saéc, xa lìa höông hoa, khoâng thích caùc loaïi höông, thaân khoâng öôùp höông, khoâng coù mong caàu. Taâm vò aáy thanh tònh, khoâng tham ñaém hoa höông, xa lìa aên phi thôøi, ñuùng giôø chæ aên moät laàn, troïn ñôøi giöõ ñuùng kyø haïn. Taâm vò aáy thanh tònh, aên khoâng sai giôø, caøy ñaát gieo gioáng, ñöùng ñaén trong caùc vieäc aáy, thaáy roài môùi laøm, laøm vieäc cuûa Sa-moân, laøm nghieâm tònh taâm mình, chieáu soi phaù boû öu saàu, tröø heát ueá haïi, thöôøng haønh chaân chaùnh, tieát ñoä, tri tuùc, moät loøng vôùi ñaïo, laøm Sa-moân Phaïm chí nhö vaäy, thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí, ngay nôi choã ôû quaän, nöôùc, huyeän aáp, haønh ñoäng nhö phaùp, coäi reã ñaõ thöôøng thanh tònh, caønh thaân nhaùnh laù hoa quaû cuõng thanh tònh, ñaày ñuû caùc thöù thanh tònh, haït gioáng aáy cuõng thanh tònh nhö vaäy, taïi quaän nöôùc, huyeän aáp laøm Sa-moân vôùi haïnh xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí laø ngöôøi ñaùng thoï nhaän ñoà aên cuûa tín

thí, ngay choã mình ôû phaûi kheùo nhôù nghó ñeán tín thí, thöôøng haønh nhö phaùp. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí, ôû ngay truï xöù, haønh ñoäng khoâng töông öùng, mong caàu ñoà aên uoáng, so ño, tính toaùn, mong caàu höông hoa, y phuïc, giöôøng naèm, taøng tröõ chaâu baùu, nhöõng vieäc mong caàu nhö vaäy, vò Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí roài maø coøn ngoài giöôøng cao roäng, söû duïng giöôøng baùu, haønh ñoäng khoâng töông öùng, trang söùc giöôøng choõng, sôn pheát ñeïp ñeõ, öa thích veõ vôøi, taïo caûm giaùc maïnh, tay caàm traøng phaát, cöôõi voi, xe, ngöïa, chí mong caàu aên ngon, thöôøng öa danh saéc, Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa nhöõng vieäc ñoù. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí ñaõ thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn taém röûa töï do, haønh ñoäng khoâng töông öùng, haønh ñoäng ñaùng boû, laáy höông hoa töï öôùp vaøo ngöôøi, caàu mong ñoà cuùng döôøng, khoâng theo ñaïo lyù, tay caàm dao vaø loïng, thi nhau duøng chuoãi ngoïc chaâu baùu, ñeo vaøo caùnh tay, coå tay, vaøo coå vaøo chaân, thaân thì maëc y phuïc traéng saïch, chaët ñöùt caây coái; nhöõng haønh ñoäng nhö vaäy, vò Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí ñaõ thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn töï laøm ñeïp thaân theå, ôû taïi truï xöù haønh ñoäng khoâng töông öùng, nhö ñaáu voi, traâu, ngöïa, gaø, choù, deâ, heo, ñaáu loaïn giöõa ngöôøi nam, ngöôøi nöõ, ngöôøi lôùn, ngöôøi nhoû, ñi xem vieäc ñaáu nhau vaø caùc leã hoäi, haønh ñoäng vaø mong caàu nhö vaäy, vò Sa-moân ñaïo nhaân ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí ñaõ thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn töï mình trang nghieâm thaân theå, choã ôû phi phaùp, haønh ñoäng khoâng töông öùng, chæ laøm

ngheà nghe tieáng voi, tieáng baày ngöïa, tieáng xe, tieáng ngöôøi ñi boä, tieáng traâu, tieáng deâ, ñaùnh troáng, kyõ nhaïc, ca muùa, vui ñuøa, baøn luaän noùi naêng, nhöõng phaùp nhö vaäy laø ñaïo haïnh cuûa ngoaïi ñaïo, vò Sa- moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn chôi côø xu boà, baøi baïc, neáp soáng phi phaùp, haønh ñoäng baát nhaát, cuøng nhau caïnh tranh, neùm theû vaøo tuùi, leo coät, chôi côø vua, choïi boø con, neùm cheùn, haønh ñoäng nhö vaäy laø neáp soáng phi phaùp, vò Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn cuøng nhau lôùn tieáng tranh nhau lôøi noùi, haønh ñoäng phi phaùp, neáp soáng phi

343 KINH TỊNH CHÍ QUẢ - TRƯỜNG A HÀM II phaùp, vieäc laøm khoâng töông öùng, cho raèng: “Ñaây laø phaùp ñuùng, ñaáy laø phi phaùp. Vieäc aáy chaúng phaûi nhö vaäy, ñaây laø phaùp duy nhaát, chaúng phaûi nhö ngöôi noùi. Ta ñaõ tu taäp phaùp, ngöôi laøm khoâng ñuùng, ta laøm ñuùng; ngöôi coù nhaân duyeân, ta khoâng coù nhaân duyeân; nhöõng ñieàu ñaùng noùi tröôùc ngöôi laïi noùi doái ngöôïc ra sau, ta ñaõ thaéng ngöôi, ngöôi khoâng ñöôïc gì caû, chæ laøm caùc ñieàu aùc, seõ gaëp nguy haïi; ta ñöôïc ñoä thoaùt, ngöôi bò toån haïi, khoâng ñöôïc töï taïi”, nhöõng söï tranh tuïng nhö vaäy laø lôøi noùi phi phaùp, vò Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa. Neáu coù Sa-moân Phaïm chí ñaõ thoï nhaän ñoà aên cuûa tín thí maø coøn ngoài laïi baøn luaän khoâng caên cöù, haønh ñoäng khoâng töông öùng nhö: “Vua xöû ra sao vôùi giaëc troäm? Chieán ñaáu ra sao? AÊn uoáng theá naøo? Y phuïc nam nöõ, keû lôùn ngöôøi nhoû ra sao? Caùc vieäc theá gian, nguyeân nhaân toát xaáu theá naøo?”, nhöõng lôøi noùi phi phaùp mang tính nhö vaäy, vò Sa-moân ñaïo nhaân aáy ñeàu ñaõ xa lìa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.